

Yhteenvetosivu:

Ensietiedon antaminen; Hyvä käytäntö -konsensussuositus

Arvoisa lausunnonantaja

Hyvä käytäntö -suositus on tutkimusnäyttöön ja siihen perustuvaan konsensukseen pohjautuva hoitosuositus. Hoitosuosituksessa esitetään asiantuntijoiden etukäteen kuvatuilla menetelmillä saavutettu konsensus ensietiedon antamisesta. Suositusta on ollut laatimassa kirjoittajaryhmä ja suosituspaneeli. Lisäksi heillä on ollut apuna kutsuttuja asiantuntijoita.

Kirjoittajaryhmä kävi läpi kirjallisuuden ja teki sen perusteella yhteenvedon, kirjoitti suositusluonnoksen ja sen taustamateriaalit. Kirjoittajaryhmä järjesti myös konsensusäänestykset suosituslauseista. Paneeli päätti suosituksen sisällöstä. He valitsivat kysymykset, joihin suosituksessa vastataan ja konsensusäänestyksiin ja keskusteluihin perustuen hyväksyivät tai hylkäsivät suosituslauseet.

Pyydämme Teitä antamaan lausunnon Ensietiedon antaminen; Hyvä käytäntö -konsensussuosituksesta. Vastaajan tiedoissa pakolliset kysymykset on merkitty (*) tähtimerkillä. Mikäli annatte lausunnon yksityishenkilönä, merkitkää siitä tieto kohtaan Taustayhteisöt / toimipaikka.

Lausuntokierroksen materiaaleihin pääsee sivulta 2 tunnistautumisen jälkeen.

Vastaajan tiedot

Taustayhteisöt / toimipaikka	Kuurojen Liitto ry
Etunimi	Marika
Sukunimi	Rönberg
Ammattinimike	erityisasiantuntija
Sähköposti	marika.ronnberg@kuurojenliitto.fi

Määräaika keskiviikko 24.5.2023 klo 24.00 mennessä.

Lausuntomateriaalit avautuvat alla olevista linkeistä. (Suositusmateriaali avautuu myös erilliselle välilehdelle lomakkeen sivuilla olevasta linkistä).

[Suositus](#)

[Prosessikuvaus](#)

[Taustamateriaali](#)

Lausuntolomakkeella pyydämme Teitä kommentoimaan suosituslauseita. Lopuksi voitte antaa yleisiä kommentteja suosituksesta.

Lausuntoa antaessanne pyydämme kiinnittämään erityisesti huomiota seuraaviin asioihin:

- Ovatko suositukset selkeitä?
- Ovatko keskeiset asiat ja tutkimusnäyttö huomioitu suosituslauseissa?

Lausunnot ei tarvitse huomioida kielioppivirheitä, sillä suositus on tässä vaiheessa luonnos, ja se kielentarkastetaan vielä ennen julkaisua.

Lausuntokierroksen jälkeen kirjoittajaryhmä ja suosituspaneeli käsittelevät lausunnot, ja suositusta muokataan ja täsmennetään tarvittaessa lausuntojen pohjalta.

Lomakkeen täyttöohjeet

Kysely alkaa sivulta 3, ja sen kokonaispituus on 10 sivua. Suositusmateriaali avautuu myös erilliselle välilehdelle lomakkeen sivuilla olevasta linkistä. Suositustekstin lausuntokommenttien kohdistamista helpottaa suosituksen vasemman marginaalin juokseva rivinumerointi.

Mikäli haluatte jatkaa lomakkeen täydentämistä myöhemmin, painakaa painiketta "Tallenna ja jatka myöhemmin". Voitte palata kyselyyn myöhemmin samasta linkistä jatkamaan vastaamista. Painike "Lähetä" kyselylomakkeen lopussa avaa yhteenvetosivun, jossa pääsette tarvittaessa vielä muokkaamaan lausuntoanne. Yhteenvetosivun vasemmalla puolella sijaitsevat kuvakkeet, joista voitte joko tulostaa yhteenvedon tai tallentaa yhteenvedon PDF-muodossa. Painike "Sulje" tallentaa vastauksenne.

Ongelmatilanteessa pyydämme Teitä ottamaan yhteyttä Käypä hoito -toimistoon sähköpostitse kaypahoito@duodecim.fi.

Mikäli ette halua nimenne näkyvän lausuntokierroksen koontiraportissa, pyydämme ilmoittamaan siitä sähköpostilla osoitteeseen kaypahoito@duodecim.fi. Lausuntokierroksen rekisteriseloste löytyy kotisivuiltamme os.

www.duodecim.fi/Tietosuojaselosteet. Pääsette lausuntolomakkeelle Seuraava-painikkeesta.

Suositus

1. Kysymys 1: Miksi ensitiedon antaminen oikein on tärkeää? (sivut 6–7).

Kommenttinne koskien suositusta 1.1. Suosittelemme, että ensitietotapahtumaan, -tilanteeseen ja -prosessiin kiinnitetään erityistä huomiota, koska se voi vaikuttaa perheeseen *, lapseen, heidän väliseen suhteeseen ja tulevaan yhteistyöhön terveydenhuollon ammattilaisten kanssa sekä myönteisesti että kielteisesti. (*Perheen käsite tässä suosituksessa määritellään Johdanto-kappaleessa.)

Ei vastauksia

Kysymys 2: Kuinka ensitietotapahtumaan tulee valmistautua? (sivut 7–10).

2. Kommenttinne koskien suositusta 2.1. Suosittelemme, että ensitiedon antamiselle varataan riittävä aika ja siihen soveltuva tila, joka mahdollistaa yksityisyyden.

Ensitietotilanteessa on huomioitava perheen / huoltajien äidinkieli ja tarvittaessa järjestettävä tulkkaus paikalle. Ensitiedon antaminen ruotsinkieliselle perheelle vain suomeksi ei ole korrektia eikä viittomakielisiä kuuroja vanhempiakaan tule jättää selviytymään vain yksittäisten kirjoitettujen lauseiden varassa ilman tulkkausta. Tulkkausta tarvitsevat kaikki paikalla olevat osapuolet ja sillä varmistetaan laatua muutenkin sensitiivisessä tilanteessa. Tulkkauksen avulla ensitiedon antaja pystyy vastaamaan oikein esiinnousseisiin kysymyksiin ja hoitamaan omat velvollisuutensa asianmukaisesti. On tärkeää, että tulkkausta käytettäessä paikalle järjestetään koulutettu ammattitulkki. Koskaan ei pidä olettaa, että perheenjäsen / alaikäinen lapsi / ystävä voi toimia tulkkina.

3. Kommenttinne koskien suositusta 2.2. Suosittelemme, että ensitietotapahtumaan osallistuvat ammattilaiset keskustelevat keskenään ja valmistautuvat sekä omalta osaltaan että tiiminä ensitiedon antamiseen lapsen vanhemmille. Näin pyritään varmistamaan se, että vanhemmille* ei eri ammattilaisten toimesta anneta ristiriitaista tietoa, ja perheen* voimavarat otetaan huomioon.

Ei vastauksia

4. Kommenttinne koskien suositusta 2.3. Suosittelemme, että lapsen ja perheen kanssa työskentelevät ammattilaiset jakavat keskenään tietoja vanhempien* suostumuksella ja lain salliessa niin, että vanhempien ei tarvitse kertoa samoja asioita eri ammattilaisille. Ammattilaisten tulee ottaa huomioon, että tieto voi muuttua sekä ajan kuluessa että tiedon siirtyessä ihmiseltä toiselle. Vanhemmille tulee tarjota mahdollisuus tarkentaa tai korjata tietoa.

Ei vastauksia

5. Kommenttinne koskien suositusta 2.4. Suosittelemme, että lapsen ja perheen kanssa työskentelevät ammattilaiset ovat tietoisia siitä, mitä perheelle* on kerrottu lapsen vammasta, sairaudesta tai sukupuolipiirteisiin liittyvästä kehovariaatiosta. Tätä varten ammattilaisilla tulee olla käytössä potilastietojärjestelmään kirjattu tieto siitä, mitä vanhemmille on kerrottu.

Ei vastauksia

6. Kommenttinne koskien suositusta 2.5. Suosittelemme, että sairaalassa olevien vastasyntyneiden ja imeväisikäisten lasten kohdalla kaikille vanhemmille* varataan tilaisuus tavata lapsi heidän valmistautuessaan ensitietotilanteeseen ja heille turvataan mahdollisuus tavata lapsi sen jälkeen.

Ei vastauksia

7. Kommenttinne koskien suositusta 2.6. Suosittelemme, että tarpeellinen tieto jaetaan vanhempien* ja heidän toiveensa mukaisten muiden läheisten kanssa oikea-aikaisesti, välttäen tarpeetonta viivettä.

Ei vastauksia

8. Kommenttinne koskien suositusta 2.7. Suosittelemme, että ammattilaisilla olisi käytettävissään kirjallinen malli ensitietotapahtumaan valmistautumisesta ja ensitiedon antamisesta tarkistuslistoineen ja keskustelurunkoineen sekä aikaa valmistautua tapaamiseen.

Ei vastauksia

9. Kommenttinne koskien suositusta 2.8. Suosittelemme, että ensitietotapahtuman vetäjästä ja aikataulusta sovitaan etukäteen.

Rivillä 238 olevaa tekstiä tulee muuttaa: Tieto vammaisesta lapsesta VOI järkyttää tai SAATTAA järkyttää. Ei voida pitää lähtökohtana, että tietoa sairaudesta tai vammaisuudesta järkyttää aina. Tämänkaltainen lause on rakenteellista, kielteistä vaikuttamista. Esimerkiksi kuurot vanhemmat eivät aina järkyty saadessaan tietää, että vastasyntynyt on kuulovammainen, vaikka hoitohenkilökunnan mielestä se voikin olla järkyttävää. Myös muilla tavoin vammaisia vanhempia tai muita perheenjäseniä tulee kohdella kunnioittavasti ja sallia tilanteessa myös ammattilaisen omasta tunnereaktiosta poikkeavat reaktiot. Samalla on kuitenkin huomioitava, että myös vammaisilla vanhemmilla voi olla tiedon tarpeita lapsen vammaan liittyen (ks. myös suositus 3.3.).

10. Kommenttinne koskien suositusta 2.9. Suosittelemme, että tapahtuman vetäjä pyrkii turvallisen tilan luomiseen ja ylläpitämiseen ensitietotapahtumassa.

Ei vastauksia

Kysymys 3: Ketä ensitietotapahtumassa tulee olla paikalla? (sivut 10–12).

11. Kommenttinne koskien suositusta 3.1. Suosittelemme, että ensitietotilanteessa paikalla ovat kaikki vanhemmat*. Lisäksi vanhemmat voivat halutessaan pyytää paikalle muita läheisiä. Tämä on erityisen suositeltavaa, jos vain yksi vanhemmista pääsee paikalle.

Ei vastauksia

12. Kommenttinne koskien suositusta 3.2. Jos kaikki vanhemmat* eivät ole paikalla ensitietotilanteessa, suosittelemme, että muita vanhempia ja niitä läheisiä perheenjäseniä*, jotka vanhemmat valitsevat, informoidaan niin pian kuin mahdollista.

Ei vastauksia

13. Kommenttinne koskien suositusta 3.3. Suosittelemme, että perheellä* on halutessaan mahdollisuus ottaa ensitietotilanteeseen mukaan perheelle tuttu ammattilainen.

Ei vastauksia

14. Kommenttinne koskien suositusta 3.4. Suosittelemme, että vanhemmilla* on heidän halutessaan ensitietotapahtumassa mahdollisuus käydä keskustelut ilman lasta, jotta he voivat sisäistää saamansa tiedon ja osoittaa tunteitaan. Vanhempia tulee etukäteen informoida tästä mahdollisuudesta.

Ei vastauksia

15. Kysymys 4: Millaisessa ympäristössä ensitietotapahtuma on hyvä järjestää? (sivu 12)

Kommenttinne koskien suositusta 4.1. Suosittelemme, että ensitietotapahtuma järjestetään rauhallisessa paikassa, johon ei tule keskeytyksiä. On hyvä, jos vanhemmat voivat halutessaan viettää tilanteen jälkeen aikaa huoneessa.

Ei vastauksia

Kysymys 5: Paljonko ensitietotapahtumaan on syytä varata aikaa? (sivut 12–14).

16. Kommenttinne koskien suositusta 5.1. Suosittelemme, että ensitietotapahtumaan varataan riittävästi aikaa, jotta kiireen tuntu voidaan välttää.

Mikäli ensitietotapahtumassa on tulkkaus, aikaa on syytä yleensä varata esimerkiksi kaksinkertainen määrä, sillä tulkkaus tuo keskusteluun väistämättä aina viivettä.

17. Kommenttinne koskien suositusta 5.2. Suosittelemme, että ajan tarvetta arvioidaan muun muassa suhteessa lapsen vammaan, sairauteen tai sukupuolipiirteisiin liittyvään kehovariaatioon ja perheen voimavaroihin ja erityistarpeisiin. Mikäli mahdollista, jonkun ensitietotapahtumassa paikalla olevan ammattilaisen on hyvä varata aikaa jatkaakseen keskustelua vanhempien kanssa ja tukeakseen heitä välittömästi ensitiedon antamisen jälkeen.

Ei vastauksia

18. Kommenttinne koskien suositusta 5.3. Suosittelemme, että ensitietotapahtuman vetäjä avaa ja päättää tilaisuuden selkeästi.

Ei vastauksia

19. Kysymys 6: Millainen on ensitiedon tietosisältö kussakin ensitietoprosessin vaiheessa? (Sivut 14–18). Kommenttinne koskien suositusta 6.1. Suosittelemme, että ensitietotapahtumassa ainakin yhdellä siihen osallistuvalla ammattilaisella on hyvä osaaminen ja kokemus kyseessä olevan perheen sikiön tai lapsen sairaudesta, vammasta tai sukupuolipiirteisiin liittyvästä kehovariaatiosta. Jos näin ei voida toimia, tulee vanhemmille järjestää mahdollisuus keskustella riittävästi asiantuntemusta omaavan ammattilaisen kanssa niin pian kuin se on mahdollista.

Kuulovammaisena syntyneen lapsen vanhemmille on annettava monialaista tietoa sekä kuulovammasta ja kuulon kuntoutuksen eri vaihtoehtoista että viittomakielen merkityksestä lapselle ja perheen oikeudesta maksuttomaan viittomakielen opetukseen vammaispalveluna. Tätä on yhdenvertaisuusvaltuutettukin kesäkuussa 2022 kuulokeskuksille lähettämässään kirjeessä korostanut.

Tämän suosituksen yhteenvetotekstissä nostetaan esille, että vanhempien tulee tietää, millaisia kärsimyksiä lapsella saattaa olla edessään taudin kanssa. On tärkeää, että tässäkin kohdassa puhutaan sairauksista ja vammoista, ei vain taudeista. Kaikki vammat eivät aiheuta kipuja tai kärsimyksiä, joten tekstiä on syytä korjata sen mukaiseksi.

Kysymys 7: Miten ensitietotapahtumaan osallistujat tulee kohdata? (Sivut 18– 21).

20. Kommenttinne koskien suositusta Suositus 7.1. Suosittelemme, että ensitietoa annetaan myönteisellä, realistisella, lasta kunnioittavalla ja toivoa ylläpitävällä tavalla.

Ei vastauksia

21. Kommenttinne koskien suositusta 7.2. Suosittelemme, että ensitietoa annettaessa puhutaan ammatillisesti ja rehellisesti, läsnäolijoiden tunteita kunnioittaen, heitä kuunnellen ja heidän arvojaan kunnioittaen. Ammattihenkilöiltä edellytetään empaattisuutta, sensitiivisyyttä, kunnioittavaa asennetta, myötätuntoista kohtaamista ja tilanteen tajua ja ymmärrystä.

Ei vastauksia

22. Kommenttinne koskien suositusta Suositus 7.3. Suosittelemme, että ensitietotapahtumaan ja - tilanteeseen osallistuvat ammattilaiset kiinnittävät erityistä huomiota käyttämiensä ilmaisujen yleiskielisyyteen ja huomioivat osallistujien resurssit ymmärtää ilmaisuja. Jos keskustelussa käytetään lääketieteellisiä termejä, niiden merkitys avataan.

Mikäli vanhemmat ovat viittomakieltä käyttäviä kuuroja, on tilanteeseen järjestettävä viittomakielen tulkkaus, jotta kaikilla läsnäolijoilla on mahdollisuus saada kaikki tarjolla oleva tieto ja osallistua yhdenvertaisesti tilanteen keskusteluun.

23. Kommenttinne koskien suositusta 7.4. Suosittelemme, että ensitietoa annettaessa käytetään sikiötä tai lasta kunnioittavia ilmaisuja esimerkiksi välttämällä puhumista lapsesta diagnoosinimikkeellä ja välttämällä mahdollisesti loukkaavia ja leimaavia sanoja.

On syytä käyttää nykyaikaisia termejä ensitietotilanteessa. Esimerkiksi ”kuuromykkä” on vanhentunut ja loukkaava termi, vaikka epikriiseissä tällaista terminologiaa saattaa vielä löytyäkin

24. Kommenttinne koskien suositusta 7.5. Suosittelemme, että vanhempia* rohkaistaan esittämään kysymyksiä avoimesti esimerkiksi kysymällä heiltä, mitä ajatuksia heillä herää saamastaan tiedosta.

Ei vastauksia

25. Kommenttinne koskien suositusta 7.6. Suosittelemme, että vanhemmilta ja mukana olleilta läheisiltä kysytään ensitietotapahtuman lopussa, kuinka hyvin he kokevat ymmärtävänsä lapsensa tilanteen.

Ei vastauksia

Kysymys 8: Kuinka vanhempien ja lapsen turvallisen kiintymys- ja vuorovaikutussuhteen kehittymistä voidaan tukea ensitietotapahtumassa? (sivut 21–23).

26. Kommenttinne koskien suositusta 8.1. Suosittelemme, että jos sikiöllä todetaan jokin poikkeava löydös ja vanhemmat päättävät jatkaa raskautta, jo ensitietotilanteessa pyritään tukemaan vanhempien* myönteisiä mielikuvia lapsesta, vanhemmuudesta ja syntymän jälkeisestä ajasta.

Ei vastauksia

27. Kommenttinne koskien suositusta 8.2. Suosittelemme, että ensitiedon antajat tekevät parhaansa, etteivät he aiheuta tai lisää vaan pyrkivät lievittämään vanhempien tuntemaa pelkoa, häpeää, epäonnistumisen tunnetta ja syyllisyyttä lapsen tilanteesta.

Ei vastauksia

28. Kommenttinne koskien suositusta 8.3. Suosittelemme, että vanhempia kannustetaan hoivaamaan ja koskettamaan lasta ja tarjoamaan hänelle läheisyyttä ikäkauteen ja tilanteeseen sopivalla tavalla, ja vanhempia tuetaan ajattelemaan lasta ensisijaisesti lapsena, ei sairauden tai vamman kautta tai niiden määrittämänä.

Ei vastauksia

29. Suositus 8.4. Suosittelemme, että vanhempien niin halutessa heille järjestetään mahdollisuus saada ammattimaista psyykkistä ja psykososiaalista tukea ensitietotapahtuman jälkeen.

Ei vastauksia

Kysymys 9: Kuinka ensitietotapahtuman mahdollisia ristiriitatilanteita ja väärinkäsityksiä ehkäistään ja hoidetaan? (sivut 23–24).

30. Kommenttinne koskien suositusta 9.1. Suosittelemme, että ensitiedon antamiseen osallistuville ammattilaisille tarjotaan sekä ensitiedon antamiseen että hyvään vuorovaikutukseen ja haastaviin vuorovaikutustilanteisiin liittyvää koulutusta.

Ei vastauksia

31. Kommenttinne koskien suositusta 9.2. Suosittelemme, että erityisesti silloin, jos mahdollisia väärinkäsityksiä syntyy, järjestetään vanhemmille ja läheisille uusi tai uusia mahdollisuuksia keskustella ammattilaisten kanssa väärinkäsitysten selvittämiseksi.

Ei vastauksia

32. Kommenttinne koskien suositusta 9.3. Vanhempien ja läheisten psyykinen tuki järjestetään tarvittaessa paikallisesti sovitun käytännön mukaan. Ristiriitatilanteiden yhteydessä psyykinen tuki ei korvaa vanhemmille ymmärrettävällä tavalla annetun lääketieteellisen tiedon saamista lapsella todetusta ominaisuudesta tai sairaudesta, hoitovaihtoehdoista ja niihin liittyvien päätösten kiireellisyydestä sekä ennusteesta ja ennusteen varmuusasteesta.

Ei vastauksia

33. Kysymys 10: Mikä on kirjallisen ja verkosta saatavan materiaalin merkitys ensitiedon yhteydessä? (sivut 24– 25). Kommenttinne koskien suositusta 10.1. Suosittelemme, että ensitietoa annettaessa hyödynnetään luotettavaa ja ajantasaista kirjallista- ja verkkomateriaalia.

Ei vastauksia

Kysymys 11: Millä tavoin palautetta ensitiedon antamisesta on syytä hankkia ja kuinka sitä käsitellään? (Sivut 25–26).

34. Kommenttinne koskien suositusta 11.1. Suosittelemme, että vanhemmille ja mukana olleille läheisille kerrotaan ensitietotapahtuman lopussa, kuinka he halutessaan voivat antaa palautetta ensitietotapahtumasta.

Ei vastauksia

35. Kommenttinne koskien suositusta 11.2. Suosittelemme, että terveydenhuollon yksiköissä ja tiimeissä keskustellaan ensitietotilanteista saaduista palautteista rakentavassa ja yhdessä oppimaan pyrkivässä hengessä, ja saatu palaute otetaan huomioon toimintaa kehitettäessä.

Ei vastauksia

Kysymys 12: Millaisia vaatimuksia ensitiedon antaminen asettaa terveydenhuollon palvelujärjestelmälle? (Sivut 26–28).

36. Kommenttinne koskien suositusta 12.1. Suosittelemme, että ensitietoa antavilla ammattilaisilla on osaaminen tunnistaa vanhempien ja läheisten mahdollisen psyykkisen tai kriisituen tarve.

Ei vastauksia

37. Kommenttinne koskien suositusta 12.2. Suosittelemme että ensitiedon antamiseen osallistuville ammattilaisille järjestetään heidän tarpeidensa mukaista työnohjausta ja koulutusta psyykkisen tuen antamiseen, hyvään vuorovaikutukseen ja haastaviin vuorovaikutustilanteisiin.

Ei vastauksia

38. Kommenttinne koskien suositusta 12.3. Suosittelemme seurantaan siitä, miten vanhemmat, läheiset ja ammattilaiset ovat kokeneet ensitiedon antamiseen liittyvät tilanteet, ja toiminnan kehittämistä palautteen perusteella. Seuranta voidaan teknisesti toteuttaa esim. sähköisinä palautekyselyinä.

Ei vastauksia

39. Kommenttinne koskien suositusta 12.4. Suosittelemme, että ensitiedon antamista varten sovitut käytännöt sisällytetään uusien työntekijöiden perehdytykseen.

Ei vastauksia

40. Kommenttinne koskien suositusta 12.5. Suosittelemme tieteellisen tutkimuksen tekemistä ensitiedon antamisesta ja siihen liittyvistä kokemuksista.

Ei vastauksia

Kysymys 13. Millaisia ensitiedon antamiseen liittyviä erityispiirteitä liittyy tilanteisiin, joissa lapsella todetaan sukupuolipiirteisiin liittyviä kehovariaatioita? (Sivut 28–30).

41. Kommenttinne koskien suositusta 13.1. Jos lapsella todetaan mahdollisesti sukupuoleen liittyvä kehovariaatio, vanhemmille on syytä kertoa selkeästi, mitkä hoitotoimenpiteet ovat välttämättömiä lapsen tämänhetkisen terveyden kannalta ja mitkä ovat sellaisia, joita voidaan lykätä hetkeen, jolloin lapsi voi itse päättää kehostaan. Ensitietoa annettaessa hoitopäätöksiin tulee kannustaa vain lapsen terveyden kannalta kiireellistä hoitoa vaativissa tilanteissa. Vanhemmille tulee antaa tietoa sukupuolipiirteisiin liittyvistä kehovariaatioista ja kannustaa heitä keskustelemaan eri ammattilaisten kanssa.

Ei vastauksia

42. Kommenttinne koskien suositusta 13.2. Suosittelemme, että ensitietoa annettaessa vanhempia tuetaan hyväksymään ja arvostamaan lastaan sellaisena kuin hän on syntynyt ja tekemään päätöksiä hänen kehollisuudestaan tai terveydestään lapsen oikeuksia kunnioittaen. Vanhempien on tärkeä ymmärtää, että lapsella on oikeus omaan kehoonsa sellaisena kuin se on. Lapsella on myös oikeus saada kehitysvaiheensa mukaista tietoa kehostaan ja tehdä kasvaessaan kehittyvien valmiuksiensa mukaisesti siihen liittyvät tietoon perustuvat päätökset.

Ei vastauksia

Suositus

43. Onko jotain mitä haluaisitte lisätä suositukseen?

Ei

Mitä haluaisitte lisätä suositukseen?

Ei vastauksia

44. Onko jotain mitä haluaisitte poistaa suosituksesta?

Ei

Mitä haluaisitte poistaa suosituksesta?

Ei vastauksia

45. Mitkä ovat tämän suosituksen tärkeimmät viestit?

Ensietosuositus on erittäin tarpeellinen. Suositus ohjaa selkeästi ammattilaisia turvallisen, asianmukaisen ja rauhallisen ensietotilanteen luomiseen. Tällaista suositusta on tarvittu. Teksti on rakennettu perhettä ja lasta kunnioittavalla tavalla.

46. Vapaamuotoinen muu kommenttinne lausuntokierroksella olevasta suosituksesta:

Suositus on muilta osin yleisluontoinen, siksi kehovariaatioon liittyvä teksti vaikuttaa kohtuuttoman laajalta. Yksi vaihtoehto olisi tehdä siitä oma suositus vaikka liitteeksi. Mitään muutakaan sairautta, vammaa tai poikkeavuutta ei käsitellä tässä yleisluontoisessa suosituksessa yksilöivästi.

Kokonaisuutena suositus on tarpeellinen ja sen rinnalle olisi suotavaa tehdä erillisiä, tiettyyn sairauteen tai vammatyyppeihin keskittyviä suosituksia. Lisäksi tarpeen olisi jatkaa tätä hyvää työtä ja tehdä suositus ensitiedon antamisesta niissä tilanteissa, kun sairaus tai vamma havaitaan isommalla lapsella taikka lapsi tai aikuinen vammautuu. Henkilön tilanne voi myös muuttua, sairauden tai vamman rinnalle voi tulla uusia sairauksia tai vammoja, jolloin ensitiedolle on uudelleen tarve.

Toivomme, että tekstissä kulkee johdonmukaisesti alusta loppuun sanapari "sairaus ja vamma".

Vaikutelmaksi jää, ettei suosituksessa ole vielä suunniteltu, miten sitä ylläpidetään ja päivitetään. Tämä tulee miettiä jo ennen julkaisemista.

Erityisesti rivillä 350 olevan tekstin muotoilu tulee muuttua: "Koulutetun ammattitulkkin läsnäolo on tärkeää silloin, kun vanhemmilla ja ensitiedon antajilla ei ole yhteistä kieltä. Ensietoa on annettava ymmärrettävällä tavalla, jotta tieto saavuttaa ja jotta tunnereaktioiden käsittely on mahdollista." Kielellisten oikeuksien ja mahdollisen tulkin käytön kokonaisuus olisi hyvä käsitellä tässä suosituksessa yhdessä kohtaa, jotta se on mahdollisimman selkeä. Ammattilaisten tulee muistaa aina puhua suoraan vanhemmille, ei tulkille.

Lähdeluettelo on syytä lisätä taustatietoa myös tulkauksesta. www.kieliasiantuntijat.fi -sivustolta löytyy tulkaukseen liittyvää lainsäädäntöä sekä tulkkien ammattisäännöstö.